

POLITIEK JAARVERSLAG EURODELEGATIE GROENLINKS 2009

Drie zetels! We zijn nog steeds in de wolken met deze fantastische uitslag van de Europese verkiezingen. Dank aan alle GroenLinkers die hun steentje hebben bijgedragen aan een goede verkiezingscampagne.

Niet alleen GroenLinks, maar ook andere groene partijen in Europa hebben winst geboekt in juni. Het zeteltal van de Groenen en hun bondgenoten in het Europees Parlement is gestegen van 43 naar 55. Die winst krijgt meer reliëf als we bedenken dat het totale aantal zetels in het Europarlement is teruggebracht van 785 naar 736. De Groene fractie is de enige die gegroeid is; alle andere fracties zijn gekrompen.

De toegenomen kracht van de Groenen weerspiegelt echter ook de zwakte van de Europese sociaaldemocratie. Per saldo is rechts sterker geworden in het Europarlement. Om de *Green Deal* en andere speerpunten te verwezenlijken, zal onze Groene fractie niet alleen de andere linkse fracties, maar ook sommige liberalen en christen-democraten achter haar voorstellen moeten krijgen. Dat wordt nog een hele toer.

Portefeuilleverdeling

De Groene fractie heeft Dany Cohn-Bendit en Rebecca Harms tot haar voorzitters gekozen. Zij vertegenwoordigen de twee grootste nationale delegaties in de fractie, *Europe Ecologie* uit Frankrijk en *Bündnis 90/Die Grünen* uit Duitsland, met elk veertien zetels. GroenLinks is met drie zetels de derde nationale partij in zeteltal. Mede daarom hebben we bij de verdeling van verantwoordelijkheden binnen de Groene fractie mooie portefeuilles in de wacht weten te slepen.

Judith Sargentini, onze delegatieleider, is lid geworden van de commissie Burgerlijke vrijheden, Justitie en Binnenlandse Zaken. Deze commissie zal na inwerkingtreding van het Verdrag van Lissabon sterk aan belang winnen, omdat het Europarlement dan (veel vaker) een beslissende stem krijgt bij wetgeving op het gevoelige terrein van justitie en migratie. Veel Nederlandse europarlementariërs zijn lid van deze commissie en strijden om de media-aandacht. Judith is ook plaatsvervangend lid van de commissie Ontwikkelingssamenwerking. Tenslotte is ze de eerste vicevoorzitter van de interparlementaire delegatie met Zuid-Afrika.

De commissie Milieu, Volksgezondheid en Voedselveiligheid is bij de Groenen natuurlijk felbegeerd. We zijn daarom verheugd dat Bas Eickhout een plek in deze commissie heeft gekregen. Hij is tevens plaatsvervangend lid van de commissie Landbouw en Plattelandsontwikkeling. Ook op dit terrein krijgt het Europarlement dankzij 'Lissabon' meer in de melk te brokken. Bas is daarnaast lid van de interparlementaire delegatie met de Verenigde Staten. Tenslotte is hij onlangs lid geworden van de tijdelijke commissie 'Financiële, Economische en Sociale Crisis', een goede plek om aan de *Green Deal* te werken.

Marije Cornelissen is toetreden tot het bestuur van de Groene fractie, als vicevoorzitter. Als enige Nederlander heeft zij een volwaardige plek in de commissie Werkgelegenheid en Sociale Zaken. Ook is ze lid van de commissie Vrouwenrechten, waar zij bovendien woordvoerder is namens de Groenen. Marije is tevens plaatsvervangend lid van de commissie Buitenlandse Zaken, waar zij zich richt op de kandidaat-lidstaten van de EU. Daarbij komt het goed uit dat zij tevens lid

is van de interparlementaire delegatie met de landen van Zuidoost-Europa (Albanië, Bosnië-Herzegovina, Servië en Montenegro) en plaatsvervangend lid van de interparlementaire delegatie met Turkije.

Klimaat, milieu, volksgezondheid

De VN-klimaatconferentie in Kopenhagen, eind dit jaar, is op dit moment onze eerste prioriteit. Die bijeenkomst mag niet mislukken. Samen met de Tweede-Kamerfractie pleiten we voor een ambitieuzere Europese inzet. We hameren erop dat ontwikkelingslanden meer steun moeten krijgen voor de aanpassing aan klimaatverandering, de ontwikkeling van duurzame energie en de bescherming van bossen. Met de website www.kopenhagenreport.nl dragen we bij aan de mobilisatie voor 'Kopenhagen' in Nederland.

Binnen de Groene fractie is Bas samen met onze Finse collega Satu Hassi woordvoerder ('schaduwrapporteur') inzake Kopenhagen. Dankzij hun inzet heeft de milieuc commissie van het Europees Parlement de Raad van Ministers opgeroepen het Europese bod voor Kopenhagen te verhogen: de EU moet verder gaan dan 30% vermindering van uitstoot van broeikasgassen in 2020 en tenminste 30 miljard euro per jaar aan klimaatsteun bieden aan ontwikkelingslanden. Eind oktober reist Bas met een EP-delegatie naar Washington om het Amerikaanse Congres te bewerken.

Voor de Nederlandse media heeft Bas zich inmiddels al ontpopt tot aanspreekpunt inzake Europese klimaatpolitiek.

Bas is tevens schaduwrapporteur voor de aanpassing aan klimaatverandering in Europa en voor de wijziging van de richtlijn over *Integrated Pollution Prevention and Control*, die de vervuulende uitstoot van industriële installaties (van afvalverbrandingsovens tot legbatterijen) beoogt te beteugelen.

Ook is hij schaduwrapporteur voor de (ook binnen de Groene familie) omstreden richtlijn over grensoverschrijdende gezondheidszorg. Dat wetsvoorstel moet ertoe leiden dat het eenvoudiger wordt om medische zorg in een ander EU-land vergoed te krijgen.

Sociale politiek

Op het Europese globaliseringsfonds, dat steun biedt voor omscholing en outplacement bij massa-ontslagen, wordt in deze tijd van crisis steeds vaker een beroep gedaan, ook vanuit Nederland. Marije is binnen de Groene fractie schaduwrapporteur voor dit fonds. Ze zal erop letten of het Europese geld zo wordt aangewend dat ontslagen werknemers daadwerkelijk kans maken op een nieuwe baan met toekomst.

Het Europees Parlement is er vóór de verkiezingen niet in geslaagd een standpunt in te nemen over het voorstel van de Europese Commissie om de minimale duur van het zwangerschapsverlof te verlengen van veertien naar achttien weken. De parlementscommissie Vrouwenrechten doet nu een nieuwe poging. Samen met de socialistische rapporteur pleit Marije voor verlenging naar twintig weken, alsmede voor de invoering van betaald partnerverlof.

Marije zit in de anti-armoedewerkgroep van de Groene fractie. Deze houdt zich bezig met de voorbereiding van acties voor 2010, het Europees jaar tegen armoede.

EU-uitbreiding

Binnen de Groene fractie is Marije woordvoerder voor de betrekkingen met de aspirant-lidstaten Bosnië-Herzegovina, Macedonië en Albanië. Natuurlijk heeft de hele westelijke Balkan haar aandacht. Zo bezocht zij reeds Kosovo. Een bezoek aan Montenegro staat gepland.

De Europese Commissie heeft afgelopen zomer voorgesteld de visumplicht voor Macedonië, Montenegro en Servië af te schaffen. Dat was bijzonder zuur voor de moslims in Bosnië, die anders dan hun landgenoten met een tweede (Servisch of Kroatisch) paspoort onder de visumplicht zouden blijven vallen. Zo worden de etnische tegenstellingen aangewakkerd. Marije leidde in het Europees Parlement het verzet tegen de achterstelling van Bosnische moslims. Het voorlopig resultaat is dat de commissie Buitenlandse Zaken van het EP heeft uitsproken dat ook voor Bosnië-Herzegovina en Albanië de visumplicht moet worden afgeschaft.

We steunen het voorstel van de Europese Commissie om onderhandelingen over EU-toetreding te openen met Macedonië. Dat land heeft de afgelopen jaren voldoende vooruitgang geboekt.

Marije volgt ook de ontwikkelingen in de oudste en de jongste aspirant-lidstaten, Turkije respectievelijk IJsland. De recente voortgangsrapportage van de Europese Commissie over Turkije laat zien dat het land weer stappen vooruit heeft gezet, maar nog een lange weg te gaan heeft voor het EU-lid kan worden.

IJsland heeft de EU meer te bieden dan alleen schulden. Bijvoorbeeld een verhoudingsgewijs duurzame visserij en een groot potentieel voor groene energie. Marije en Bas schreven daarover in juli al een opinie-artikel.

Justitie

'Links' was al een minderheid in het Europees Parlement, maar sinds juni hebben ook de fracties die 'progressief' kunnen worden genoemd in ethische kwesties geen meerderheid meer. Gelukkig valt er nog steeds een progressieve meerderheid te organiseren met hulp van meer verlichte geesten aan de rechterzijde van het parlementaire halfroond, zo bleek in september. Het parlement nam een mede door Judith ingediende resolutie aan die Litouwen oproep een homovrijdige wet te wijzigen.

Op het moment dat we dit schrijven is het nog onzeker of het ook lukt om een veroordeling van de ondermijning van de persvrijheid in Italië door het parlement te loodsen. De christendemocraten wenden alle middelen aan om hun partijgenoot Berlusconi de hand boven het hoofd te houden. Judith, woordvoerder voor de Groene fractie, heeft het CDA hier hard op aangevallen. Haar bijdrage aan het plenaire debat kreeg veel aandacht van de pers. Onze inzet is een nieuwe Europese richtlijn tegen mediaconcentratie en het opstarten van de in het EU-verdrag vastgelegde procedure waarmee Italië kan worden gewaarschuwd en bestraft voor het schenden van mensenrechten.

De totstandkoming van het Stockholm-programma, de nieuwe Europese agenda voor justitiezaken, wordt door de Groene fractie uiterst kritisch gevolgd. We maken onze zorgen over de gevolgen van deze plannen voor de privacy van Europeanen en de bescherming van asielzoekers. Het is de Raad van Ministers die deze agenda opstelt, maar de meeste wetsvoorstellen die eruit voortvloeien zullen ook door het Europees Parlement moeten worden goedgekeurd, nu het ernaar uitziet dat 'Lissabon' begin 2010 van kracht wordt.

Judith is namens de Groenen schaduwrapporteur voor het nieuwe ontwerp-kaderbesluit tegen mensenhandel. Dat voorstel is in grote lijnen een verbetering ten opzichte van het huidige kaderbesluit. Door toedoen van de Europese Commissie is een discussie ontbrand over de strafbaarstelling van klanten van prostituees die slachtoffer zijn van mensenhandel. Dat is een onuitvoerbaar idee waar de slachtoffers niet bij gebaat zijn.

Verdrag van Lissabon en nieuwe Europese Commissie

De Ierse burgers hebben, nadat hun regering een aantal concessies had bedongen, in oktober alsnog ja gezegd tegen het Verdrag van Lissabon. Daar zijn we erg blij mee. De beloofde democratisering van de Europese Unie is nu echt binnen handbereik. Het Europees Parlement wint aanmerkelijk aan bevoegdheden, met name op de terreinen justitie, migratie, handel, landbouw en visserij.

De Tsjechische president Klaus lijkt inmiddels in te zien dat hij de inwerkingtreding van 'Lissabon' niet kan tegenhouden. Zijn verdragingsstactiek leidt op dit moment wel tot onduidelijkheid. Wanneer kunnen een vaste voorzitter van de Europese Raad en een Europese minister van Buitenlandse Zaken (die niet zo mag heten) worden aangesteld? Moet de nieuwe Europese Commissie benoemd worden volgens de regels van 'Nice' of 'Lissabon'?

Hoe dan ook zijn wij voornemens de kandidaat-Commissarissen stevig aan de tand te voelen. Zolang Commissievoorzitter Barroso niet de goedkeuring van het Europees Parlement heeft voor zijn hele team, is ook zijn eigen benoeming nog niet in kunnen en kruiken. De Groene fractie ging afgelopen zomer voorop in het verzet tegen de herbenoeming van Barroso, die we te neoliberaal vinden en teveel loopjongen van de regeringsleiders. Dat heeft veel aandacht opgeleverd. Barroso verdedigde zich fel, met name tijdens het openbare debat met de Groene fractie. Het is te hopen dat hij dat vuur brandende weet te houden, nu hij ondanks onze tegenstemmen toch het vertrouwen van een meerderheid van het parlement heeft gekregen.

Tot slot

We zijn nog bezig met het op sterkte brengen van ons medewerkersteam. Daardoor kan de beantwoording van de vele vragen en verzoeken die we binnenkrijgen op zich laten wachten. We sturen wel reeds veel informatie uit over onze activiteiten, via onze website, de digitale nieuwsbrief en Twitter. Zie <http://europa.groenlinks.nl>

Judith Sargentini, Bas Eickhout en Marije Cornelissen